De Liefde van de Bruidegom tot Zijn Bruid

Psalm 84: 1
Psalm 145: 5
Psalm 73: 1, 12, 13
Psalm 36: 2
Psalm 31: 17

Lezen: Hooglied 2: 1-7

Tekst: Hooglied 2: 4-7

Geliefde gemeente, misschien hebt u het thuis wel liggen, misschien wel op uw nachtkastje: het dagboekje met stukjes van wijlen dominee F. Bakker. Als je het nog niet hebt, ik zou het kunnen aanbevelen voor het nieuwe jaar. Een aantal van die dagboekstukjes in dit dagboek gaat over de woorden uit Romeinen 8 vers 35a. Daar lezen wij een vraag die Paulus stelt aan de gemeente van Rome, namelijk: *Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?* En in één van die stukjes schrijft dominee Bakker. *Op deze vraag is eigenlijk geen antwoord te geven, want het is een onmogelijkheid*. Paulus was er ook van overtuigd. Dominee Bakker zegt: al zou de hele wereld in elkaar storten, de liefdesband tussen Christus en de Zijnen blijft vast en onbewogen.

Inderdaad, dat heeft Paulus ook ervaren. Want Paulus vraagt niet: *Wie zal ons scheiden van de liefde tot Christus?* Maar hij stelt de vraag: *Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?* Want wat blijkt? Als het af moest hangen van de liefde van Gods kinderen, wat moest er dan van terecht komen, hoe snel raken zij die liefde weer kwijt? Hoe snel dooft het weer? O, als het van de liefde van de mensen moest afhangen, was het nog eeuwig verloren geweest. Maar nee, het gaat niet om de liefde van een zondaar tot Christus, maar om de liefde van Christus tot Zijn Kerk. En die liefde zal nooit en te nimmer vergaan. Het is een liefde van eeuwigheid tot eeuwigheid. Nee, die liefde kan niet meer verbroken worden. Maar die liefde kan wel op aarde verstoord worden.

Daar kende de bruid, die aan het woord is in het boek Hooglied, ook iets van. Ze wist door genade wat het was om naar de liefde van haar Bruidegom te verlangen. Zij kon ook wel getuigen wat het was om die liefde te genieten. Maar ze wist ook, heel pijnlijk, dat die tere liefde tussen de Bruidegom en de bruid bij tijden verstoord kan worden. En daar zegt ze ook iets over tegen de dochters van Jeruzalem in de tekst die vanmorgen voor ons open ligt. Die tekstwoorden, de verzen 4 tot en met 7 van Hooglied 2, spreken van de liefde van de Bruidegom tot Zijn bruid. En daarin ontdekken wij drie dingen.

In de eerste plaats Zijn trekkende liefde: *Hij voert mij in het wijnhuis, en de liefde is Zijn banier over mij. Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appelen, want ik ben krank van liefde.*
Onze tweede gedachte: genoten liefde. Want wat zegt de bruid verder? *Zijn linkerhand zij onder mijn hoofd, en Zijn rechterhand omhelze mij.*
En tenslotte staan we stil bij verstoorde liefde. En dat vinden we in de woorden: *Ik bezweer u, gij dochteren van Jeruzalem, die bij de reeën of bij de hinden des velds zijt, dat gij de liefde niet opwekt, nog wakker maakt, totdat het derzelve luste.*
Dus wij gaan vanmorgen luisteren naar:

De liefde van de Bruidegom tot Zijn bruid.

Drie gedachten:

In de eerste plaats trekkende liefde.
In de tweede plaats genoten liefde.
En tenslotte verstoorde liefde.

1. Trekkende Liefde

Nadat de Bruidegom een getuigenis heeft gegeven van de bruid, in de eerste twee verzen van Hooglied 2, is de bruid gaan zingen over de schoonheid van haar Bruidegom. Dat hebben we vorige week overdacht. In het derde vers zegt ze: *Gelijk een appelboom onder de bomen des wouds, alzo is mijn Liefste onder de zonen. Ik heb grote lust in Zijn schaduw, en zit eronder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet.* Met deze woorden getuigde de bruid dat haar Bruidegom een uniek Persoon is. Tegelijkertijd horen wij in deze woorden haar zeggen dat ze zo graag in Zijn nabijheid wil zijn, dicht bij Hem wil zijn. Ja, zij zegt in deze woorden van vers 3 ook hoe heerlijk het is om zo dicht bij de Bruidegom te zijn, om Zijn vruchten te mogen genieten.

Als ze dan de woorden van vers 3 als het ware uitgezongen heeft, komt er in het boek Hooglied een einde aan de eerste wisselzang van dit bijzondere Bijbelboek. Die wisselzang begon in vers 9 van hoofdstuk 1 en eindigt in vers 3, een wisselzang tussen de bruid en de Bruidegom. Niet dat daarmee het lied ten einde gekomen is, en ook niet wat de bruid verder gaat zeggen over haar Bruidegom. Want in vers 4, het begin van onze tekst, gaat ze verder zingen over haar Bruidegom. Alleen, zij doet dit niet meer direct tegen haar Bruidegom, maar ze spreekt tegen andere personen. Ze gaat over haar Bruidegom spreken tegen andere mensen. Aan wie richt ze dan dit deel van haar lied? Zij richt haar lied, dit deel van haar lied, tot de dochteren van Jeruzalem. Daar kom ik straks nog even op terug. De verzen 4 tot en met 7 zijn als het ware een getuigenis van de bruid aan deze dochteren van Jeruzalem. En wat is het hoofdthema van dit getuigenis? Liefde. Zijn liefde. Daar gaat ze van getuigen. Want die liefde kent ze, heeft ze ervaren. En als je ergens wat van ervaren hebt, dan kun je ervan getuigen.

Nu weten wij wel dat de letterlijke betekenis van het boek Hooglied een lied is geweest tussen koning Salomo en zijn Sulamitische bruid. Ze spreekt tot de dochteren van Jeruzalem van haar liefde voor Salomo. En waar heeft ze de liefde van Salomo in het bijzonder ervaren? Ja, in zijn paleis, toen ze heel dicht bij hem was. Want wat is er gebeurd? Er is een ontmoeting geweest tussen Salomo en de Sulamitische. Ze hebben elkaar leren kennen. Er is een liefdesband ontstaan. Het gevolg was dat koning Salomo dit Sulamitische meisje ten huwelijk heeft gevraagd. En toen het huwelijk gesloten werd, heeft de koning zijn bruid meegenomen naar zijn koninklijk paleis in de stad Jeruzalem. Daar mocht zij met hem wonen. En daar, in dat koninklijke paleis, waar ze samen met Salomo woonde, heeft zij op een bijzondere manier zijn liefde ervaren. Dat wil ze eigenlijk duidelijk maken met de eerste woorden van vers 4: *Hij voert mij in het wijnhuis*.

We moeten natuurlijk even begrijpen wat ze daarmee bedoelt. De Bijbel laat ons heel duidelijk weten hoe het paleis van koning Salomo eruitzag. U kunt dat vinden in de boeken Koningen en Kronieken. Dat paleis van Salomo was me een paleis, imponerend! Er was in die tijd geen rijkere koning dan koning Salomo. En in dat grote, immense paleis waren heel veel vertrekken. In Hooglied 1 vers 4 kunnen we het al weten, want daar horen wij de bruid zeggen: *Hij heeft mij gevoerd in Zijn binnenkameren*. Een van die bijzondere vertrekken in dat imposante paleis van de koning was het wijnhuis. En wat moeten we ons daarbij voorstellen?

Gemeente, in die oosterse paleizen van vroeger was altijd een wijnkelder gebouwd, waar het altijd koel was. Daar werd wijn gemaakt en bewaard. En meestal bevond zich boven die wijnkelder een van de mooiste kamers van het koninklijk paleis. Een kamer die rijk gestoffeerd was, waar banken stonden, waar stoelen stonden, waar tafels waren, waarlangs je kon liggen en waar dikwijls maaltijden werden gehouden op hoogtijdagen. Juist op feesdagen, want dan werd de wijn uit de wijnkelders naar boven gedragen en daar in die eetzaal werd de wijn genoten. Nee, de koning was niet veel in de wijnzaal, alleen met bijzondere dagen. En een van de bijzondere dagen waar de bruid heel in het bijzonder aan denkt, was de bruiloftsdag. Ja, toen heeft de koning haar gevoerd in kamer boven die wijnkelder, dat bedoelt ze te zeggen: *Hij voert mij in het wijnhuis*. Zoals ik al zei, daar kwam de koning niet zoveel. Het was een hele bijzondere plaats in het paleis. Hij kwam er alleen met zijn intiemste vrienden of met zijn bruid, ja, op die hoogtijdagen, als er wat te vieren viel. Nu, de bruiloftsdag van Salomo en de Sunamitische was zo'n hoogtijdag, dat de koning haar leidde in het wijnhuis.

Geestelijk is dat ook zo. Want als wij dieper gaan kijken in het boek Hooglied, dan weten wij inmiddels wel dat dit lied ook iets zegt over de liefde tussen Christus en Zijn bruidskerk. En hoeveel keren komen wij in de bijbel niet tegen dat de zaligheid van de zondaar, de redding van een zondaar, wordt vergeleken met een huwelijk. Dat Christus in het huwelijk wil treden met een zondaar, zodat de gemeenschap met de Heere Jezus gekend en ervaren wordt. Ik denk bijvoorbeeld aan de profetieën in het Oude Testament. Daar kom je dat beeld heel veel tegen. Bij Hosea bijvoorbeeld. Als u het tweede hoofdstuk van Hosea leest, dan komt u daar inderdaad die bekende woorden tegen, waar de Heere Zelf spreekt: *Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid*. *Ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, in goedertierenheid en barmhartigheden*. *Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en gij zult den HEERE kennen*.

Een andere profeet laat het ook zo duidelijk weten, namelijk de profeet Ezechiël. Wat schrijft Ezechiël in hoofdstuk 16 vers 8, waar weer de Heere Zelf aan het woord is? *Als Ik bij u voorbijging, zie, uw tijd was de tijd der minnen*. Dat was een uitdrukking onder Israël om de trouwdag onder woorden te brengen. Dat was de tijd der minnen, de huwelijksdag. *Zo breidde Ik Mijn vleugel over u uit, en Ik dekte uw naaktheid*. *Ik zwoer, en Ik kwam met u in een verbond – dat is een huwelijksverbond - spreekt de Heere HEERE, en gij werd de Mijne*.

Laat ik het heel eenvoudig zeggen: als de Heere Jezus een naakte zondaar, die niets meer heeft om voor God te kunnen bestaan, gaat bekleden met het kleed van Zijn gerechtigheid, dan vindt het geestelijk huwelijk plaats tussen Christus en een zondaar. Dan gaat Hij als het ware zo'n mensenkind voeren in Zijn wijnhuis. En hoe doet Hij dat? Met koorden van liefde. En wat is dan de ervaring van zo'n mensenkind met wie Hij in het huwelijk gaat treden? Ja, die heeft zelf niets. Die is helemaal afhankelijk van die rijke Bruidegom. Maar zelf komt ze *moede arm en naakt, tot die God, die zalig maakt*. Dan wekt de Heilige Geest een honger en dorst naar die gerechtigheid, naar dat bruiloftskleed, naar die mantel der gerechtigheid. Die kun je dan niet meer missen. Want als je dat kleed mist, dan blijf je naakt voor God. Dan blijf je arm voor God. En dan kun je voor de Heere niet bestaan. '

En zolang je dat kleed niet hebt, zijn er tijden dat je hart bezwijkt van sterk verlangen om met dat kleed bekleed te mogen worden. Om de toevlucht onder die vleugelen te mogen nemen? Onder die mantel te mogen schuilen, de mantel van Jezus' gerechtigheid? Om onder die vleugelen vergeving der zonden te mogen zoeken en te vinden in het dierbare bloed van Christus, om in die weg weer recht voor God te mogen staan? Kijk, die noodzaak gaat de Heilige Geest in het hart leggen van degene met wie Christus in een huwelijk gaat treden. Dan komt er zo'n sterk verlangen om in Zijn nabijheid te zijn, om Hem te kennen. Ja, dat je bij tijden krank bent van liefde, wat

betekent: als ik het niet heb, dan kom ik om. En al denk je dat je niet welkom bent vanwege je zonden en ongerechtigheden, toch ben je hartelijk welkom bij deze Bruidegom. Want zo zegt de bruid: *Zijn liefde is als een banier boven mij*. Zijn liefde stijgt boven alles uit. Al heb je de meeste zonden gedaan, dan nog stijgt de liefde van deze Bruidegom boven die hemelhoge schuld uit.

Kijk, zo is de Heere bezig in het hart van een mensenkind die Hij gaat voeren in het wijnhuis en tot dat geestelijke huwelijk wil brengen. Hij zal ze leiden aan de waterbeken, Hij zal ze voeren in een rechte weg. En weet u wat de Heere daarvoor gebruikt? Nou, geen bijzondere dingen, geen visioenen ofzo, of extraordinair gebeurtenissen, maar heel eenvoudig de genademiddelen, in het bijzonder de prediking van Zijn Woord. En juist die mensen die zo'n sterk verlangen kennen om Christus tot hun deel te hebben en in dat wijnhuis te mogen zijn, die zijn zo aangewezen op de prediking van het Woord.

De bruid kende het uit ondervinding, toen zij door de Bruidegom werd gevoerd naar het wijnhuis. Want wat zegt ze in vers 5? *Ondersteunt gijlieden mij.* En uit het Hebreeuws betekent dat: doe mij herleven, want anders bezwijk ik. Hoe moeten wij deze woorden dan opvatten: *Ondersteunt mij*? Ik denk dat onze kanttekenaren het recht gezien hebben. Zij leggen deze woorden als volgt uit: *de kerk spreekt hier tot de vrienden van de Bruidegom. Dus blijkbaar spreekt de bruid niet alleen tot de dochteren van Jeruzalem, maar ook tot de wachters, tot de vrienden van de Bruidegom. En dat zijn de rechte leraars, biddende dat zij haar versterken met de troost van het heilig Evangelie, eer dat zij bezwijken van verlangen*. Dus waarmee begint een zondaar versterkt te worden in die toeleidende weg naar dat wijnhuis, naar die bruiloftsdag? Wat moeten Gods knechten in het bijzonder prediken?

Nou, de bruid brengt het heel bijzonder onder woorden. En ik kan me best voorstellen dat u dat niet één-twee-drie begrijpt. Maar ze zegt: *Ondersteunt gijlieden mij met de flessen*. Ze zegt als het ware: ondersteun mij met de wijnflessen. Begint het al een beetje te dagen welke diepe betekenis daarin zit? Want waar wijst nou de wijn heen in de Schriften? Is het niet een heenwijzing naar het bloed van Christus? O, als ik hier de bruid hoor zeggen: *Ondersteunt gijlieden mij met de flessen*, laat ik het heel eenvoudig zeggen, dan is het alsof een zondaar in de kerk onder de prediking zit met een sterk verlangen naar Christus en tot God bidt: Heere, laat Uw knechten het bloed preken. Laat het bloed druppelen van de kansel. Laat de wijn mogen vloeien in de prediking. Laat de Gekruisigde Christus gepredikt mogen worden. Dat zit erachter: *Ondersteunt gijlieden mij met de flessen*.

Want juist dat bloed van Christus, dat is nou die mantel van de gerechtigheid. Alleen door dat dierbare bloed van de Heere Jezus kun je van je zonden verlost worden, kun je van je ongerechtigheden bevrijd worden en weer recht voor God komen te staan. En als ik dan even naar de grondtekst kijk, naar dat mooie woordje 'flessen', wat ook wijnflessen kan betekenen, is dat woord afgeleid van een werkwoord dat onder andere neerdrukken betekent, dan doet dat mij denken aan rijpe druiven die geperst worden, die neergedrukt worden, zodat dat heerlijke sap uit die druiven naar buiten wordt gedreven. En is dat ook niet het beeld van de weg waarin de Heere Jezus Christus als het ware de flessen van het Evangelie gevuld heeft met Zijn bloed?

Heb je Hem gezien door het geloof, in de hof van Gethsémané, hoe Hij daar als een druif wordt geperst? Toen de toorn van God op de Heere Jezus drukte, en toen het zweet uit de Heere Jezus naar buiten werd geperst, dat zweet dat werd als druppels bloed die op de aarde afliepen, alsof een druif wordt neergedrukt en de wijn uit de druif naar buiten wordt geperst. Zo heeft Christus die hoge bruidsschat neergelegd om met Zijn bruid in het huwelijk te treden. Kijk, en daar werd de bruid meer en meer van doordrongen. En alle mensen die zalig worden en die in de weg van de

wedergeboorte op de school van vrije genade gekomen zijn, die gaan steeds meer en meer ervaren in hun hart hoe noodzakelijk het bloed van de Heere Jezus is. Zonder bloedstorting is er geen vergeving.

En hoe sterker dat wordt in het hart van een mensenkind, hoe sterker het verlangen wordt om onder en achter dat bloed te mogen schuilen. En als het niet gebeurt, dan voelen ze het bij tijden: het is omkomen. En daarom begrijpen Gods kinderen het wel. Als ze dat bloed moeten missen, als ze dat kleed van Zijn gerechtigheid moeten missen, en tegelijkertijd toch de liefde kennen van Hem en tot Hem, dat ze met de bruid zeggen: Heere Jezus, als ik Uw bloed niet heb, als ik het niet toegepast krijg aan mijn ziel, dan ben ik *krank van liefde*. En dat woordje 'krank' hier in het Hebreeuws betekent eigenlijk heel veel. Dat kun je in het Nederlands niet zomaar met één woord duidelijk maken. Het woord wil zeggen: dan ben ik verwond, of dan ben ik in barensweeën. Dan is het kind er nog niet, maar de smart is er wel. Doet mijn ziel trillen, dat is ook een betekenis ervan. Bekommerd zijn, als ik Zijn liefde niet ervaar, *krank van liefde*. Dat wordt wel ervaren op weg naar het wijnhuis, daar waar juist de bruid de liefde mag genieten van haar Bruidegom.

2. Genoten Liefde

Onze tweede gedachte: genoten liefde. De bruid wordt dus gevoerd naar het wijnhuis, die hele bijzondere zaal in het koninklijke paleis. En terwijl ze daar naar toegevoerd wordt is daar dus dat brandende verlangen naar de Bruidegom, naar de wijn, naar het bloed. En dan zegt ze erbij: *Versterkt mij met de appelen.* En dan zie je dat vers 4 ook weer past bij vers 3, waar zij sprak van een Bruidegom als de appelboom onder de bomen des wouds. om Zijn vruchten te genieten. Dus ze begeert niet alleen Zijn liefde, maar ze begeert ook Zijn genade, die ze op dat moment nodig heeft.

Kijk, en zo leidde eens, en dan ga ik weer even naar de heilsgeschiedenis van het boek Hooglied, zo leidde koning Salomo eens zijn Sulamitische naar het wijnhuis. En hij leidde haar niet alleen daarheen, hij bracht haar ook in die hele bijzondere kamer, de eetkamer boven die wijnkelder, weet je nog? En wat deed Salomo daar? Op die dag van het huwelijk, toen heeft hij daar in die feestzaal zijn bruid naar zich toegetrokken en heeft hij zijn koninklijke mantel om haar heen geslagen. En de bruid nam haar sluier van haar aangezicht weg. Toen keken de bruid en de Bruidegom, Salomo en de Sulamitische, elkaar diep in de ogen. Vanaf dat moment was zij het eigendom van koning Salomo, en werd de rijke, wijze koning Salomo het eigendom van de Sulamitische.

En wat zei Salomo, toen hij haar diep in de ogen keek en die mantel om haar heen sloeg: ik sta voor je in, o lieve bruid, o lieve Sulamith. Bij mij ben je veilig. Nu ben je voor altijd de mijne. En alles wat Ik hier in Mijn paleis heb, is vanaf dit moment ook allemaal voor jou. U kunt zich toch best voorstellen wat een rijk gevoel dat gegeven heeft bij dat Sulamitische meisje, die van zo arme komaf was, en nu zo rijk geworden. Daar ligt ze nou in de armen van die rijke Salomo. Kijk, en daar was het haar om te doen. Want wat had ze ook alweer gezegd? Ik herhaal het nog maar even: *Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterk mij met de appelen, want ik ben krank van liefde.* En nu komt het antwoord van haar Bruidegom, nu komt het antwoord van haar Salomo: *Zijn linkerhand zij onder mijn hoofd, en Zijn rechterhand omhelze mij.* Dus met Zijn linkerhand hield Hij haar hoofd vast, en met Zijn rechterhand ging Hij om haar middel en drukte haar tegen Zich aan. Dat wordt hier onder woorden gebracht. En juist door deze handeling drukte Hij Zijn bruid aan Zijn hart en zegt: Ik heb je zo lief. Ik heb je zo hartelijk lief.

O, wat zal dat Sulamitische meisje gedaan hebben, die de bruid van koning Salomo geworden is? Zal ze ook haar armen niet om haar man geslagen hebben en gezegd: Gij zijt de Mijne, ik ben de

Uwe? En dan ga ik vanuit dit beeld, dit Bijbelse beeld uit het Oude Testament, even met u naar het Nieuwe Testament. Dan slaan we heel even de brief van Paulus open, die hij schreef aan de Efeziërs, het vijfde hoofdstuk. *En wandelt in de liefde, gelijkerwijs ook Christus ons liefgehad heeft, en Zichzelven voor ons heeft overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekenden reuk*. Daar heb je nou de sleutel hoe we het boek Hooglied moet lezen. En wat schrijft Paulus? En dan klinkt daarboven het boek Hooglied opnieuw, ook deze morgen: Meer dan Salomo is hier, namelijk Christus. En dan gaan we dieper afsteken in de rijkdommen van deze tekst.

Als de Heere Jezus in een huwelijk gaat treden met Zijn bruidskerk, dan legt Hij bij wijze van spreken ook Zijn linkerhand onder het hoofd van Zijn bruid. Wat zou dat betekenen? Ik vond een hele mooie gedachte bij Abraham Hellenbroek. Hij schrijft over de hand van Christus: *Buiten twijfel zal de linkerhand onder het hoofd zien op de geestelijke versterking en de ondersteuning van de ziel door de Heere Jezus*. O, die bruid, zij is krank van liefde. Ze zou omkomen als ze niet versterkt zou worden door haar Bruidegom, ze zou omkomen als ze het fundament van haar zaligheid zou moeten missen. En nou is daar Christus, en Die gaat haar ondersteunen met Zijn fundament. Hij gaat haar ondersteunen met Zijn bloed. Dat hebben we samen toch gezongen: *Gij ondersteunt hen, die voor het onheil zwicht; wie nederstort, wordt door U opgericht*.

Koning Hizkia kende daar ook iets van. Wat was hij krank van liefde, wanneer hij uitriep in zijn benauwdheid, en dat ging gepaard met die liefde waar hij ziek van was: *Heere, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg*. En God heeft zijn gebed verhoord. En dan moet je eens horen wat Hizkia daarna zei. *Zie, in vrede is mij de vrede bitterheid geweest*. En, het zou vanmorgen eens gebeuren, hè, zo onder de prediking van het Woord: *Gij hebt mijn ziel lieflijk omhelsd, dat ze in de groeve der verderving niet kwame. Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen*.

Ken je ook momenten dat je ziel onder de prediking werd versterkt in het allerheiligste geloof, dat je iets van Zijn ondersteuning mocht bemerken in de nood waarin je verkeerde? Dat wordt hier bedoeld. Laat ik het heel eenvoudig zeggen: als je daar geen vreemde van bent, was dat een moment dat de Heere Jezus onzichtbaar Zijn linkerhand onder je hoofd legde, en dat je een ogenblik, te midden van alle benauwdheid, smart, zonde en schuld, er eens even bovenuit getild werd. En je in Zijn liefdesogen mocht blikken, en Zijn liefdesstem mocht horen, en Zijn ondersteuning mocht ervaren. *Maar trouwe God, Gij zijt het Schild, dat mij bevrijdt, mijn eer, mijn vast betrouwen; op U vest' ik het oog; Gij heft mij 't hoofd omhoog, en doet nu gunst aanschouwen*.

Zijn linkerhand zij onder mijn hoofd. Maar Christus sterkt Zijn bruidskerk niet alleen, maar Hij vertroost haar ook met Zijn liefde. En dat blijkt uit die tweede uitdrukking: *Zijn rechterhand omhelze mij*. En weer laat ik een mooie uitleg van Abraham Hellenbroek horen. *Het omhelzen ziet op de tere liefdesblijken van Christus tot Zijn bruid*. Er zijn momenten in het leven van Gods kinderen, dat hun ziel overloopt van liefde, van Zijn liefde, dat kun je niet onder woorden brengen. Dat Hij je echt als het ware aan Zijn hart drukt, dat je als het ware met de oren des geloofs Zijn liefdeshart hoort kloppen, en dat je hoort wat Hij tot je zegt: Ik heb je lief. Ik heb je liefgehad van eeuwigheid tot eeuwigheid. Die momenten dat je ervaart dat Hij naar je omziet, dat Hij van je afweet, en dat Hij Zijn liefde doet druppelen in je ziel, als Hij in dat huwelijksverbond gaat treden en je gaat vertroosten. W*ant bergen zullen wijken, heuvelen zullen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken (al denk je het duizendmaal) en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer.* En dat is zo'n wonder, gemeente. Want als je dan eens terugziet waar die bruid vandaan komt, wie die bruid van nature was, zoals het ons geschilderd wordt in het boek Hooglied, dat arme meisje van het platteland, dat arme herderinnetje dat elke dag met die kudde eropuit moest in die brandende zon, weet u nog? Of dat

ze hard op het land moest werken in die brandende zon, en die moest zeggen: *Ik ben zwart*. Meer niet. Vuil. Schuldig. Zondig. Goddeloos. Dat zijn die mensen waar Christus Zijn rechterhand om legt. Niet te bevatten.

Want wat zouden die arme zondaren, die zwarte zondaren verdiend hebben? Dat Christus zou zeggen: Je bent voor Mij *Lo-Ruchama,* en Ik zal Mij nooit meer over je ontfermen. Dat betekenden die woorden: *En dat uw naam is Lo-Ammi, Gij zijt Mijn volk niet, en Ik ben niet van u*. *Ga weg van Mij*. Ja, dat, dat heeft die zwarte zondaar verdiend, vanwege de zonde, vanwege de afdwalingen, vanwege dat weglopen, vanwege dat afhoereren, vanwege het trappen op Zijn goedertieren hart. Gods kinderen komen er met smart achter dat ze zo zijn. Toch, hier klinkt Evangelie. Christus zegt dat niet, en Christus doet dat niet. Maar Hij voert ze in het wijnhuis, in de feestzaal, in de bruiloftszaal. Daar drukt Hij met Zijn rechterhand die zwarte bruid aan Zijn hart en betuigt Zijn hartelijke liefde en trouw voor haar: *Ik zal Mij ontfermen over u, en Ik zal zeggen tot Lo-Ammi: Gij zijt Mijn volk; en dat zal zeggen: O mijn God*.

Gemeente, ik probeer het geestelijke leven in zijn rijkdom te preken vanmorgen, opdat je ook jaloers wordt als je het niet kent. Maar als je een kind van God bent, ben je zo gelukkig. En al heb je ook hele moeilijke momenten in je leven, en dagen van duisternis, en verdriet, en ellende. Er zijn in het geloofsleven ook momenten dat er maar twee overblijven: Christus en Zijn kerk. En in die tere momenten vervult de Heere wat het boek Hooglied mee begint, in hoofdstuk 1: *Hij kusse mij met de kussen van Zijn mond*.

Wat betekent dat? Nou, een kus is een dierbaar teken van liefde toch, onmisbaar bij een man en een vrouw, maar ook onmisbaar bij Christus en Zijn bruidskerk. En als dan in Hooglied staat: *Hij kusse mij met de kussen van Zijn mond*, dan zeggen onze kanttekenaren twee dingen. Het is de moeite waard om dat eens te overdenken. Eerst zeggen de kanttekeningen iets over de Heere Jezus. Luister maar: Christus kust Zijn bruid, dat is Zijn gemeente, Zijn uitverkorene. En wat betekent dat dan geestelijk? Wat ervaar je dan? Als Hij derzelve, dus zo'n bruid, laat voelen en bewijst Zijn grote liefde voor haar. Dus, kind van God in ons midden, als je iets van Zijn liefde proeft en smaakt, betekent dat in geestelijke, diep geestelijke zin, dat je een kus van de Heere Jezus krijgt.

En het tweede wat onze kanttekenaren zeggen, dan gaat het over de kant van de bruid: Wij kussen Christus als wij met een oprecht geloof, hartelijke liefde en kinderlijke vrees en eerbied, Hem bekennen te zijn onze Heere, onze Zaligmaker, en wij ons aan Hem ten enenmale onderwerpen en gehoorzamen. Kijk, iemand die het nabijkomend werk kent, die denkt dit te kennen, maar toch verstaan ze ten diepste niet wat onze kanttekenaren hier zeggen. Maar Gods oprechte kinderen wel. Ze weten echt wat het is om een kus van de Heere Jezus te krijgen, maar die weten ook wat het is om door het geloof de Heere Jezus te kussen. Wat is dat? *U al mijn liefde waardig schat, wel Gij mijn rechterhand wou vatten*. Dat is een uiting van de wederliefde tot de Heere Jezus.

En weet je wanner met name de liefde van Christus wordt ervaren? Als Hij je laat zien wat het Hem gekost heeft om je zalig te maken, als Hij je laat zien welke diepe weg van lijden en sterven Hij moest gaan. Als je verder bladert in het boek Hooglied en je gaat in het begin van hoofdstuk 5 lezen, dan kom je daar de Bruidegom tegen die door de donkere nacht gekomen is. Zijn haarlokken zijn nat van de dauwdruppels van de nacht. En als je dan de kanttekenaren leest, dan zeggen ze dat dit wijst op de weg van lijden waardoor Christus gekomen is tot de zondaar. En wat wordt Zijn liefde ervaren als je op dat bloed wordt gewezen, als je de kracht van dat bloed mag ervaren, als je iets mag zien en ervaren van het bloedrode kleed van Zijn gerechtigheid? Dan zijn er momenten dat je enerzijds zegt: *Ik ben zwart*. Maar als je dan de kracht van dat bloed ervaart, dan zegt het geloof: *doch lieflijk*. Ja, dan zou je altijd wel in die liefde willen blijven. Dan zou je altijd wel heel

dicht bij de Heere Jezus willen blijven. Maar waar komen Gods kinderen achter? Dat dat niet altijd zo is, en dat die tere momenten van de liefde ook verstoord kunnen worden.

3. Verstoorde Liefde

Onze laatste gedachte: verstoorde liefde. Ja, de Sulamitische bruid van Salomo heeft getuigd van zijn liefde tegenover die dochteren van Jeruzalem. Ze legt er zelfs een eed bij af en ze zegt: *Ik bezweer u, gij dochteren van Jeruzalem*. En wat wil ze dan tegen die dochteren van Jeruzalem zeggen? Luister eens, die tere liefde, die kan heel snel verstoord worden. Waarom zegt ze dat? Nou, wie zijn die dochteren van Jeruzalem? Ik heb er u al een keer eerder op gewezen in een andere serie. We komen het een paar keer tegen in het boek Hooglied. Zij worden ook wel de maagden genoemd. Ze zijn nog niet tot het huwelijk gekomen, maar zien wel uit naar een huwelijk, met name het huwelijk met de Bruidegom, met Christus. Het zijn mensen die nog niet zo geoefend zijn in het geestelijke leven, die nog niet zoveel kennis hebben van de Heere Jezus. Maar toch, hun liefde gaat er wel naar uit. En al zijn ze dan nog niet de bruid van Christus, toch gaat hier die bruid hen waarschuwen, dat ze wel het juist beeld hebben van het leven met de Bruidegom.

En dan zegt ze: *Ik bezweer u, gij dochteren van Jeruzalem, die bij de reeën of bij de hinden des velds zijt, dat gij de liefde niet opwekt, nog wakker maakt, totdat het derzelve luste.* Ik kan me best voorstellen, gemeente, jongelui, kinderen, dat als je zo'n tekst leest, dat je denkt: wat zou dit toch betekenen? Nou, ik ga het heel eenvoudig uitleggen. Weet je wat de bruid zegt tegen de dochters van Jeruzalem, die waarschijnlijk heilshistorisch de bruidsmeisjes op de bruiloftsdag geweest zijn, zij zegt: jullie kennen die reeën wel, hè, en die hinden, die je weleens ziet bij dat open veld, zo aan de rand van het bos, zo in de vroege morgen. En zodra ze maar iets horen, een ritseling van gevaar, dan vliegen ze de bossen weer in. Nou, dat weten jullie toch wel? Bij het minste geluid zijn ze zo weer verdwenen. Nou, dochteren van Jeruzalem, weet je, zo is het nou ook met de liefde tussen mij en Salomo. Er kan heel snel iets tussenkomen. Er kan zomaar iets zijn wat dat gelukkige liefdesleven verstoort. Soms ligt het aan de Bruidegom zelf, soms kan het ook aan de bruid liggen.

Gemeente, zo is het ook in het geloofsleven. Op aarde is in het leven van Gods kinderen nog geen sprake van een stoorloze liefde. Dat is pas in de eeuwigheid. Hier zijn het momenten. Maar die momenten van de liefde kunnen verstoord worden. Soms ligt dat aan de Bruidegom, aan de Heere Jezus Zelf, in Zijn ondoorgrondelijke wijsheid. En soms ligt het aan de bruid zelf. En die twee dingen komen in vers 7 tegen. Eerst maar even de Bruidegom. Er staat namelijk in vers 7: *Totdat het derzelve luste*. Dat betekent vanuit het Hebreeuws: totdat Hij zich ertoe beweegt, totdat de Bruidegom zelf de beslissing neemt om weer naar Zijn bruid te gaan en de liefde te betonen, of de liefde in te houden. En wanneer doet de Bruidegom dat? Als Hij wat gevaren ziet komen in het leven van Zijn bruid.

Soms lijkt het geestelijke leven gewoon te worden, en wordt het wonder er niet meer zo in ervaren. Soms dreigt het gevaar dat een kind van God genoeg heeft aan de weldaden, en Christus vergeet. En een derde oorzaak kan zijn dat daarom Gods kinderen het nog wel zo goed op aarde hebben, denken te hebben, en dat ze vergeten: ja, maar we hebben hier geen blijvende stad. We zijn op doorreis. Het is een woestijnreis. Het is een pelgrimsreis. Ons domicilie ligt boven, niet hier beneden. En dat wil de Heere Jezus Zijn kinderen steeds weer leren. En daarom trekt Hij bij tijden Zijn liefde weleens in, om des te meer Zijn kinderen te leren: hier beneden is het niet.

Nee, je begrijpt het niet god als de Heere Jezus dat doet, en je zoekt als het goed is altijd weer een oorzaak bij jezelf. Maar soms ligt er helemaal geen oorzaak bij de bruid en doet de Heere Jezus dat in Zijn opvoeding, om meer en meer op Hem gericht te zijn en meer en meer op de eeuwigheid gericht te zijn. Dat is de ene kant. En de tweede is dat het ook aan de bruid zelf kan liggen. Want

er wordt in onze tekst het woord 'wekken' gebruikt, 'wakker maken', twee keer hetzelfde werkwoord, maar twee keer in een verschillende vorm. En die twee vormen laten zien dat de oorzaak ook bij de bruid kan liggen. Ze kan ook zelf de oorzaak zijn dat de liefde verstoord wordt. Maar het kan ook zijn dat ze iets van buitenaf door een ander toelaat, zodat ook de liefde verstoord wordt.

Hoe kan dat? O, kind van God in ons midden, ken je die momenten dat de liefde zo teer was en dat er opeens een influistering van de duivel kwam, die klaar stond om dat tere moment te verstoren? En is het soms ook niet gebeurd dat je je oren liet hangen naar de duivel, die de liefde verdacht ging maken, en dat je luisterde, en dat de vertwijfelingen kwamen, en dat die tere liefde opeens weg was? Dan heb je de duivel toegelaten. Soms kan het ook een persoon zijn. Dan loop je in de liefde en dan wil je er eens iets van zeggen tegen iemand, en dan komt er juist een stekelige opmerking. En dan is het gevaar bij Gods kinderen dat ze zomaar van streek kunnen raken. En ze laten toch die stekelige opmerking toe. En het gevolg? De liefde wordt verstoord.

Het kan ook zijn dat het van binnenuit komt, dat je toegeeft aan een zonde, met name aan de zonde van hoogmoed, geestelijke hoogmoed. Dan krijgt God niet meer de eer. Dan kun je je soms verheffen boven andere gelovigen die deze liefdesuitlatingen als zodanig niet kennen. Dan verstomt de danktoon. Dat verlies je de eerbied voor God. En dan word je geestelijk rijk en verrijkt. En dan kan er soms nog van alles mee door. Ja, dan moet Christus Zich ook weleens terugtrekken. Nee, Hij zal Zijn bruid nooit verlaten, dat niet. Niets en niemand zal enig kind van God ooit kunnen scheiden van de liefde van Christus. En het zal uiteindelijk nooit helemaal verdwijnen uit het hart van de bruid. Op de bodem van het hart blijft altijd wel iets smeulen. Maar er kan soms zoveel zijn dat je de tere liefde van de Heere niet meer ervaart. En het is ook dikwijls eigen schuld.

Maar juist dan wordt de trouw van de Heere Jezus en Zijn onbezweken liefde weer zo'n wonder. Want waar je het zelf niet meer goed kan maken, waar je jezelf niet meer in die tere liefdesband kan brengen, doet Hij het, elke keer weer opnieuw. Elke keer weer als die liefde wordt verstoord, komt Hij daarna toch weer, en laat Hij Zijn liefde druppelen in de ziel, En dan brengt Hij weer bij het Woord. Dan gaat het Woord weer kracht doen. Dan gaat de Geest weer waaien door je hart. En dan wordt de wederliefde weer aangewakkerd. En zo gaat de kerk van kracht tot kracht steeds voort, van liefdesmoment tot liefdesmoment, totdat het straks eeuwig een stoorloze liefdesgemeenschap zal zijn.

O, dat niemand van ons daar toch gemist zou worden. En als je dit nou mist, ga dan uit. Want die fontein van liefde is nog niet opgedroogd. En een druppel van die liefde kan je harde hart verbreken. Kinderen Gods in ons midden, sta er toch naar om gedurig deze liefde in je ziel te mogen hebben, je pinnen niet vast te zetten hier op de aarde, maar om uit te zien naar die dag die komt, waarop het waar blijft: *En nu blijven geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde.*

Amen.